

750

ང་ཚོས་དགའ་ཞིང་མགུ་བའི་

མེས་པོ་ལྷན་པུ།

ཐ་མཐོང་མ་རིགས་ལིག་གཞུང་དཔར་སྐྱེད་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བཀོད་བའོ།

ॐ. १७५७ ॥ ७. ५ ॥ ४४५५ ॥

དཔེ་ཆ་མང་གངས་ (༡) གྲུ་

དཔེ་ཆ་པེ་མིང་ ང་ཚོས་དགར་ཞིང་མག་བའི་མས་པོ་བྱལ་
ཁབ། (ཐོད་ཡིག་ཐོག་དེབ་)

ཐོག་མཁན་

བཟུང་མཁན་

ཟི་ཁྱོན་མི་དུགས་དཔེ་ཁྱུན་ཁང་།

(བཅུད་ས་ཟི་ཁྱོན་ཁྱིན་དུར་ཟི་མིང་ཟི་བད་

ཀྱང་སྒྲིའི་མང་གངས་ ༢༠ བ་)

དཔེ་ཆ་ཐོབ་ལུས་

དཔར་བཤམ་མཁན་

ཤིང་རྒྱ་དཔེ་ཁང་ཟི་ཁྱོན་ཚོང་ལག་ཁང་།

མིང་གོང་དཔར་ཁང་།

ཕྱི་མོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་བ་ལྷ་པའི་ནང་ཟི་ཁྱོན་ནས་དཔར་བཤམ་པའི་དེབ་

གངས་ (༢༠༠༠) ཟིན་ཡིག་སྒྲིའི་ ༢༠༠

前 言

現在藏族人民在共產黨、毛主席領導下，正逐步實行區域自治，發展生產，從貧困狀態開始向富裕和幸福的路道上前進。藏族人民越來越感到祖國的偉大和共產黨、毛主席領導的英明，並認識到本民族的繁榮和祖國的繁榮和鞏固，有不可分割的血肉關係。

本社出版這本小冊子，簡單地介紹了祖國現在的面貌，作為藏族地理常識的初級讀物，以便於藏族更進一步了解祖國的各項建設和將來發展方向，從而熱愛祖國，增強建設本民族地區和建設新中國的信心。

四川民族出版社

一九五四年四月

၇၉၂ = ရွှေဘူ = ပာ. ၁။

དཀར་ཆགས།

- ༡ རྒྱལ་པོ་ཆེན་མེས་པོ་རྒྱལ་ཁབ།(1)
- ༢ རྟོན་རྒྱས་སྒྲ་འཛོམས་པའི་ཡུལ་སྤྲོངས།(4)
- ༣ བཟོ་ལས་ཀྱི་འཚུགས་བསྐྱེད་ཐུག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་
འགྲོ་བ་མཆིས།(7)
- ༤ ཞིང་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་སྤར་གསོས་དང་རྩི་རྒྱས་
གཏོང་བ། (12)
- ༥ མི་དམངས་ལ་བཅད་སྤྱོད་ཨང་པའི་ཚུ་པོ།(16)
- ༦ མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱུགས་ལས་དང་མདངས་གསར་བ།...(21)
- ༧ མེས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་བྱེད་ལས་བབ་ཁག་དང་གྲགས་
བ་ཆེ་པའི་ཁྲོད་ཁྱེད་འགའ་གས་ཀྱི་སྒྲོར།(29)
- ༨ རྒྱལ་པོ་ཆེན་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིན། (34)
- ༩ འདྲ་མཉམ་མཛེད་མཐུན་གནས་པའི་མི་རིགས་ཁྱིམ་
ཚང་ཆེན་པོ།(38)

目 次

一、偉大的祖國·····	3
二、富饒的土地·····	4
三、工業建設在飛躍前進中·····	4
四、農業生產的恢復和發展·····	5
五、爲人民服務的河流·····	7
六、人民鐵路的新面貌·····	8
七、祖國的行政區劃·····	9
八、偉大的首都——北京·····	11
九、平等友愛的民族大家庭·····	11

• ལྷལ་སྒྲིལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྱལ་ཁབ།

༡༡། །རང་རིམ་མེས་པོ་ལྱལ་ཁབ་ལྷལ་སྒྲིལ་ཆེན་དེ་ནི།
འཛམ་གླིང་ཕྱོག་གི་ལྱལ་ཁབ་ཆེ་གསུམ་སྟུང་ལས་ཚུང་འགྲིང་
བའི་ལྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་སྒྲིལ་
ལྱལ་ཁབ་བཙོ་བརྒྱད་དམ་དབྱེན་རིམ་ལྱལ་ཁབ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་ཅམ་
གྱི་ས་ཁྱོན་ཆེན་པོ་ཡོད་ལུགས། ཡང་ན་ནི་ཉ་ལམ་ལྷ་རྒྱ་
གྱི་ལྷ་ཁྱོན་དང་འདྲ་བ། རང་རིམ་ལྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་འཕྲོར་
དུང་ལྷ་རྒྱ་ལྷ་ཡན་གནས་པ། འཛམ་གླིང་མི་འཕྲོར་ཡོངས་
རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཁ་གངས་ལྷ་ཆ་གཅིག་ཡོངས་པ་འདྲུག ང་ཆོའི་ལྱལ་
ཁབ་གནའ་རབས་ལོ་བཞི་ལྷོང་ཉི་ལྷ་གཞི་བཞི་དེ་གྱི་དཔལ་
དང་ལྷན་པའི་འོད་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་འཕྲོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་
ཅིང་། འཛམ་གླིང་ཕྱོག་རིག་པའི་གནས་རྒྱལ་ཕྱོག་མ་དང་
སོ་བུང་བའི་ལྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན། ལྷོན་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་མཐོ་གྱུར་ཆས་ཆེ་མང་གསར་བཞེས་ཡོད་པ། དཔེར་

ན། རྩོགས་རྩོན་འཁོར་ལོ། མི་མདའི་རྩམ། སྤྱིག་བྱ།

དཔར་བསྐྱེན་ལག་ལས་སྤྱིགས་གསར་སྦྱོས་བྱང་བ་མ་ཟད།

རྩོན་དཔས་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་རེའི་མས་པོ་རིམ་བྱོན་ནམས་

ཀྱིས་ཞིང་ཁམས་ཁྱོན་གྱི་ཡངས་པ་འདྲིའི་སྤྱིག་དྲུང་ལ་ཚོལ་

གནང་ཞིང་འཕྲོ་སྟེ་བཞུགས།

མས་པོ་ལྟལ་ཁབ་ཀྱི་ཆགས་ལྷལ་ནི། ཡ་ཤིས་ཡའི་ཤར་

བརྒྱད། ཤར་གྱི་མཚོའི་རྒྱབ་ངོས་ན་ཡོད། ལྟལ་ཁབ་ཀྱི་

ཤར་དང་ཤར་རྩོ་གྱི་མཚོར་བྲག་གི་ཕྱ་ཁྲུང་སྦྱི་ལ་ཆིག་ཁྲི་ཆིག་

སྦྲིང་གི་རིང་ཆད་འདུག ཕྱ་ཁྲུང་འདི་རྩར་བུའི་རིང་ཆད་

མར་དྲུ་མཚོ་བྲག་བཟང་པོ་བཅུ་བྲག་ཁ་ཤས་གནས་པའི་རྩེན་

ཀྱིས་གཟིངས་སྒྲུ་འགྲོ་ལས་ཤིན་དྲུ་བདེ། ད་དྲུང་ང་ཚོ་ལ་

ལྟལ་ཁབ་ཀྱི་སྐམ་ས་མཐའ་མཚམས་ཤིན་དྲུ་རིང་བ་ཞིག་དང་།

ལྟལ་ཁབ་ཀྱི་ཤར་བྱང་དང་རྒྱབ་བྱང་གཉིས་རང་རེའི་མནའ་

ལྟལ་ལྟམས་པོ་ཆེའི་ལྟལ་ཁབ་སྒྲུ་ལན་དང་ས་འབྲེལ་བྲག་པ་མ་

ཟད། བྱང་རྩོགས་སྤྱིག་པོ་མི་དཔངས་སྦྱི་མཐུན་ལྟལ་ཁབ་

[illegible]

རང་རྒྱལ་ཁབ་རང་འཛིན་ཡོང་ཆེད་ཏུ་འབྱུང་མིང་རང་རྒྱལ་
 རྒྱལ་ཡོང་ཆེད་བྱས་རང་བྱེད་བཞིན་པ། ལྷག་པར་རང་རི་
 རྒྱལ་ཁབ་གསར་བཞུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ནས་ས་
 རྒྱལ་ཡོང་མཁུ་ལ་མིག་རྒྱལ་ཏུ་སྤྱོད་ཆེད་འཛིན་བཟོལ་ཡོད་
 རི་བཟོད་ལས་ཞིག་མདོན་པར་བཟུང་ཏོ། །

༢ རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་འཛུགས་པའི་ལྷན་ཁྲིམས།

༡༡། །རང་རི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འབྱུང་རྒྱལ་ཡོང་ཆེད་
 རི་ས་ཞག་ཅན་རྒྱ་བྱིན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཆུང་། རྒྱལ་ཡོང་ནས་
 རྒྱལ་རྒྱ་མཆོ་བར་ཡངས་པའི་ས་ཕྱོགས་གཤིན་པ་དེར་ཕྱིན་
 རྒྱལ་ཡོང་ལྷན་ཁྲིམས་ཆེད་ས་ཁྲིམས་ལ་ཡོང་ས་གཤིན་ཡོད་
 རི་ཞིང་ལས་ས་ཁྲིམས་ཞིག་རེ། འཛུགས་ཁྲིམས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཡོང་རང་རི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འབྱུང་རང་ཕྱན་མ་འདོན་ལྷན་
 སྤྱོད་ཏུ་ཆེ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཤིང་བལ། སྤྱོད་མ་ར་ཅ། དར་
 སྤྱོད། ཤིང་ཅི། ར། ཏུ་ཏུ་ནས་ཀྱང་འཕྲོལ་པོ་འདོན་

• 5 •

ལྷ་མ་ལ་སོགས་ས་གཏིང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་ནོམ་པར་འདོན་
 ལྷ་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མའི་ཤེས་གསལ། རྩ་ལྷ་ལ་
 རྩ་སོལ་ཡོད། ས་རྩུམ་ཡོད། སྒོག་འདོན་པའི་ལྷ་ལྷ་ས་
 རྣམས་ཡོད་ན། བཟོ་བྱ་ནང་གི་འབྲུལ་འཁོར་འབྲུལ་སྒྲོར་
 གཏོང་མི་ཡོང་། མི་དེ་ཡང་གཏོང་བྱུང་པ་མ་རེད། ལྷ་
 གཟིངས་ཀྱང་གཏོང་མི་འབྲུལ་པར་འདུག ང་ཚོ་ལ་ལྷ་གས་
 ངང་ལྷ་གས་ངང་མ་རྩི་ཚོ་ཡོད་ན། འབྲུལ་འཁོར་བཟོ་མི་
 འབྲུལ། རྒྱང་ལས་ཡོ་བྱད་ཀྱང་མི་ཡོང་། ཤོན་སྒྲོར་གྱི་ཅ་
 ལག་མང་པོ་ག་ན་དག མས་པོ་བྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཛུགས་བརྒྱན་
 ངང་། ངང་རའི་འཚོ་བ་མཐོ་ཆད་དུ་གཏོང་བྱ་ག་ན་འོང་།
 གཞི་ཅ་ང་ཚོ་འི་མས་པོ་བྱལ་ཁབ་ལྷམས་པོ་ཆེ་ཡན་ཕྱིར་དངོས་
 རྩམ་དེ་རྣམས་ལྷ་ནོམ་པ་ཡོད། བཟོ་ལས་དང་བྱུང་བྱེད་
 དགོས་སྒྲུའི་ཆ་ཆེན་ཚང་པ་རེད། །

३. བཟོ་ལས་ཀྱི་འཛུགས་བརྒྱན་ཐོན་ལྷན་དུ་ཡང་རྒྱས་འགྲོ་བ་མཆིས།

༡༡། །བཅོད་བཀྲོལ་མ་ཕྱུང་གོང་གི་ཕྱུང་གོ་རྒྱལ་ཁབ་ནི།

མི་མཉུན་ཐུལ་ཕྱུང་ཕྱི་ཅན་གྱི་མངའ་རིས་སམ་བཀའ་བཀོད་

ཕྱུང་འཛུགས་ཕྱི་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། བཟོ་ལས་

རྒྱས་ལྷན་དང་མེ་ཞན་ཕྱིར། བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལྷགས་ཅན་གྱིས་

བརྒྱས་བཅོས་དམས་འབྲེལ་གཉེན་བ་ཕྱི་ནོན་ཅི་རིགས་བཟོ་

འདྲག་པ་མ་ཟད། བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལྷགས་ཀྱིས་རང་མཉེན་གྱིས་

ཁབ་ནང་དངོས་རྒྱས་སྒྲིགས་ཤིང་བརྒྱས་པ་དང་། ཆོང་ཆོང་

འབྲེལ་བཅོང་བཟོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མི་དམངས་ཀྱི་

དབང་རྒྱ་དངོས་སྒྲིགས་པ་ནམས་བྱས་ནས་རང་རི་རྒྱལ་ཁབ་

བཟོ་ལས་ཡང་རྒྱས་འགྲོ་མི་བྱུང་པར་བཟོས་ནི། ང་ཚོས་བཟོ་

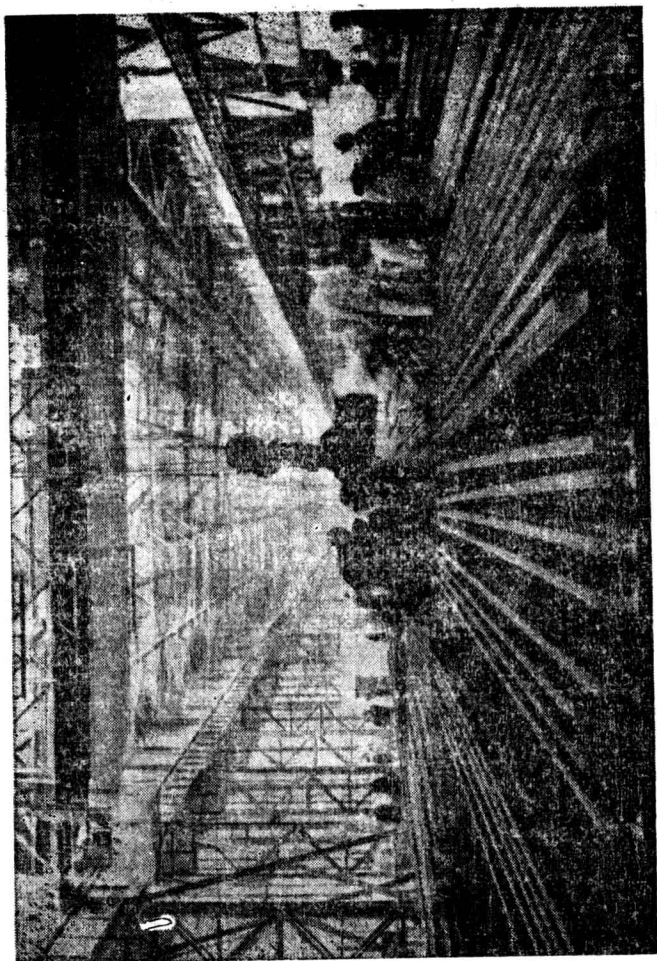
ལས་ཀྱི་འཛུགས་བསམ་ན། བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལྷགས་ཀྱི་འཛུགས་

འཁོར་མ་ཉི་པ་ལས་མི་འདྲག རྒྱགས་ལས་བཟོ་འདོད་ན།

བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་མོ་ཨ་མ་དང་རྒྱགས་གང་

མོགས་མ་ཉི་ལམ་མི་འགྲིག ང་ཅག་གྲང་གོ་བྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་
 དམངས་ཡིངས་རྒྱགས་གྲང་གོ་བྱང་ཐུན་དང་དང་མའོ་གྲུ་ཞིས་
 འགོ་ཁྲིད་གནང་འོག་ཡོ་བཅུ་ཐག་དུ་མའི་ནང་དུ་འཐབ་ཚེད་
 འགྲེང་ལ་མ་འཛུགས་པས། འཛན་བྱལ་རིང་ལུགས་ཅན་དང་
 མོག་ཕྱོད་གོ་མིང་དང་ཕྱོགས་ཁག་གི་གཉེན་གཞོན་མངའ་དབང་
 མས་མ་བདུལ་ནས་དང་རི་ལ་བཟོ་ལས་དང་ཁྲུམ་ཡོང་བའི་ལམ་
 བསལ་ཡོ་བཙུན་བྱང་བ་རེད།

འཛིང་འཁྲོལ་ཤོབ་ཇིས། གྲང་གོ་བྱང་ཐུན་དང་དང་མའོ་
 གྲུ་ཞིས་མཁས་གིང་གཟབ་བའི་འགོ་ཁྲིད་ཕྱོད་བ་དང་། འཛོ་
 འཁྲོ་བྱལ་རིམ་དང་བྱལ་ཁབ་ནང་གི་མི་རིགས་མོ་མོ་ཅི་མི་
 དམངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངལ་ཅོལ་གྱི་ལས་ལ་ཐོ་ཤོས་ཕྱོད་བ་
 དང་ཕྱུར་ཐངས་ཤོག་ཤོན་ཕྱིར་ཐོབ་ཅིང་། གྲང་གོ་ཉིང་
 ལས་འཐུས་མ་ཚང་བ་བཞག་བ་ཉམས་བཟུར་བཅོས་དང་ཉི་
 མ་ཟེད། ཤོན་ཕྱིར་ལ་ཉམས་མོས་དང་བྱས་ཁྲུམ་ཡོད་
 ལུགས། ༡༩༥༣ རོང་དང་མའི་འཛོ་ལས་ཤོན་ཕྱིར་དེ་ལ་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥

५
१८.
४२.
४६.
६३.
७९.
८५.
१०५.
१२५.

ཉ་རྒྱན་མའི་ལོ་རྒྱུས་དོག་གི་ཆུ་ཚད་མཐོ་ཤོས་ལས་འཕར་བ་
 འདུག རྩལ་སྤྲོད་མ་གཅིག་ཏུ། ༡༩༥༩ ལོ་ལས་རྒྱུ་
 ཏུག་རྩལ་ཅམ་འཕར་བ། འཕུ་ཤར་འཕགས་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་
 གཅིག་རྩལ་ཅམ་གྱི་འཕོར་འཕར་བ། རྒྱུ་ཕན་ང་ཆོས་ངར་
 རྩལ་སྤྲོད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོད་ལས། འཕགས་འཕལ་གྱི་འཕུལ་འཕོར་སོགས་
 བཟོ་བྱུང་མེད་པ་ཆོ་ད་ལྟ་ཆང་མ་བཟོ་བྱུང་གི་ཡོད།
 ༡༩༥༩ ལོ་ལ་ང་ཆོ་འཕུ་ལ་ཁབ་ནས་ལོ་འཕོར་ལྟ་
 མེད་འཕར་གཞི་ཐོངས་དང་ཕོ་འཕོ་རྩལ་སྤྲོད་ནས། ང་ཆོ་འཕུ་
 ལ་ཁབ་ནང་རྒྱན་འཕུ་སྤྲོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་ཏུ་ཆོང་མེད་པའི་
 བཟོ་བྱུ་ཆོན་པོ། གཏིར་ཁ་ཆོན་པོ། འཕོར་ལོ་འཕུ་
 ཏུ་ མོ་དེའི་བཟོ་བྱུ་ ཞིང་ལས་ཆ་ཆང་འཕུན་ཕྱིར་འཕོར་
 ལོ་འཕུ་བཟོ་བྱུ་ ས་རྩལ་དུངས་མའི་ལས་ཏུ་ རྩལ་ཁང་།
 རྩལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཁ་ཆོན་པོ་རྩལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཁ་ཆོན་པོ་ཤོག་ད་
 ཏུ་གཞུང་ལས་རྩལ་སྤྲོད་ལས་རྩལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཁ་ཆོན་པོ་འཕུན་ཕྱིར་
 ལོ་འཕུ་སྤྲོད་ཀྱི་ལས། ང་ཅག་ཞིང་ལས་ཤོན་རྩལ་སྤྲོད་